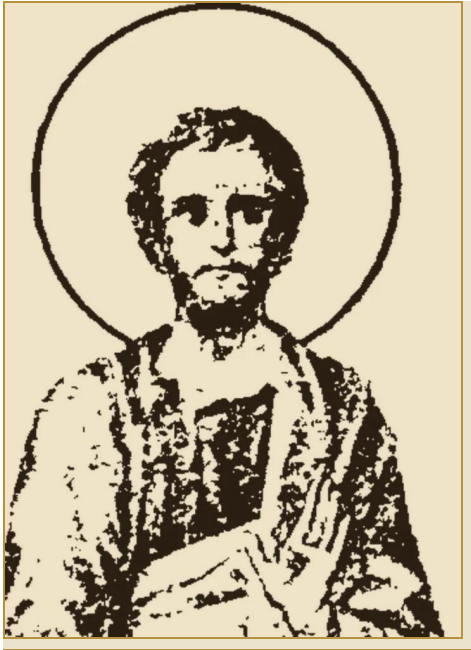

ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ

ከሰብዓው አንዱ ከሆነው ከቅዱስ ጥረፊሞስ፣ በስኮትላንድ ኤጲስቆጶሳዊ ቤተ ክርስቲያንና በጳጳስ ሳሙኤል ሲበሪ በኩል፣ እስከ ዘመናችን

በዚህ የቅብብሎሽ መስመር፦

ብፁዕ

GARLAND F. BYERS, JR., J.D., D.D.

የእስካብ ጳጳስ፣ በሐዋርያዊ ተልእኮ

1. ቅዱስ ጥረፊሞስ፣ ከሰብዓው አንዱ ^{ካኦ}

እ.ኤ.አ. በ307 ዓ.ም ከሰብዓው ጋር በክርስቶስ የተላከ (የሉቃስ ወንጌል 10:1)

በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሰ፦ «የኤፌሶኑን ጥረፊሞስን»፣ የቅዱስ ጳውሎስ ባልደረባ (የሐዋርያት ሥራ 20:4፤ 21:29፤ 2ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 4:20)

በዚያች ቤተ ክርስቲያን ትውፊት መሠረት የእርሷ የመጀመሪያ ጳጳስ

ይህ የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር እ.ኤ.አ. በ307 ዓ.ም ከነበረው ከሐዋርያው ጥረፊሞስ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ይዘልቃል፤ ይህም እስከ 2026 እ.ኤ.አ. ድረስ 1,996 ዓመታትን ያካልላል።

የቅዱስ ጳውሎስ ባልደረባ የሆነው ቅዱስ ጥረፊሞስ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ከሰብዓው ሐዋርያት አንዱ ተብሎ ይከበራል፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ በዓሉን ከሐዋርያቱ ከእርስጥሮኮስና ከዱዴስ ጋር በኤፕሪል 15 ቀን ታከብራለች፤ ጃንዋሪ 4 ቀን በአንድነት ከሚከበሩት ከሰብዓው ሐዋርያትም ጋር ትቆጥረዋለች። ፲፱ ቅዱስ ዞሲሞስ እ.ኤ.አ. በ417 እንደ ጻፈው፣ የእርሷ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ጥረፊሞስን ከሮም የተላከ መሥራቿና የመጀመሪያ ጳጳሷ አድርጋ ትቀበላለች፤ የቅዱስ ጳውሎስ ደቀ መዝሙር እንደ ሆነም ታከብረዋለች። የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የእርሷን ቅዱስ ጥረፊሞስ በዓል በዲሴምበር 29 ቀን ታከብራለች።

የአብያተ ክርስቲያናት ትውፊቶች ስለ ኋለኛው ሕይወቱ ይለያያሉ። የኦርቶዶክስ ትውፊት የቅዱስ ጳውሎስ ባልደረባ በኔሮን ዘመን በሮም ሕይወቱን እንደሰጠ ይዘግባል፤ የእርሷ ቤተ ክርስቲያን ግን መሥራቹ ጳጳሷ አድርጋ ትቆጥረዋለች፤ የቱሩ ቅዱስ ጎርጎርዮስም እ.ኤ.አ. በ590 ዓ.ም ጥረፊሞስ ወደ እርሷ ያደረገውን ተልእኮ በጋራ ክፍለ ዘመን አድርጎ አስቀምጦታል።

የጽድቅና ሢመት ከአንዱ ወደ ቀጣዩ የተፈጸመው ከዚህ በታች በተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናት በኩል ነው።

በዚህ መስመር ውስጥ ያሉ አንዳንድ ጳጳሳት በቅዱሳንነትም ይከበራሉ። ከሰማቸው አጠገብ ያሉት ምልክቶች የሚመለከቱት የሕይወትን ቅድስና ብቻ ነው። የማንኛውንም ሢመት ሕጋዊነት አይነኩም፤ በቅዱሳንነት ቢከበርም ባይከበርም፤ የተዘረዘረው እያንዳንዱ ጳጳስ በቅብብሎሹ ውስጥ ያለውን ሰፍራ በእኩልነት ይይዛል።

ቅ. ቅዱስ፦ አንዲት ቤተ ክርስቲያን የጀግንነት ቅድስና ሕይወት እንደ ኖረና አሁን ከአግዚአብሔር ጋር እንዳለ በይፋ የምታከብረው፤ መታሰቢያውንም በቀን መቁጠሪያዋ የምትጠብቅለት ሰው። በጥንቲቱ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን የሚታወቁት በምእመናንና በጳጳሶቻቸው ይሁንታ ነበር፤ በኋላ ግን በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በይፋ የቅድስና አዋጅ (ካኖናይዜሽን)፤ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በክብረ ቅድስና አዋጅ ሆነ።

ቡሩክ ቡሩክ፦ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፤ ቅዱስ ተብሎ በይፋ ከመታወጁ በፊት ያለውን መደበኛ ደረጃ፤ ማለትም የቡሩክነት ዕውቅና ያገኘ ሰው።

ካ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እንደ ቅዱስ ወይም እንደ ቡሩክ የሚከበር።

ካኦ በሮማ ካቶሊክም በምሥራቅ ኦርቶዶክስም አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ሆኖ ይከበራል።

ቀይ ሰማዕት፦ ስለ እምነት ሕይወቱን የሰጠ።

አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ማን እንደ ሆነ ሁልጊዜ አይሰማሙም። አንዲቱ ሌላዋ የማታከብረውን ሰው ልታከብር ትችላለች፤ ምልክቶቹም እያንዳንዱን የትኛዋ ቤተ ክርስቲያን እንደምታከብረው ያሳያሉ።

አርል

በኅል የሚገኘው፤ በቅዱስ ጥርፊሞስ የተመሠረተው የአርል መንበር። እርሱን ከተካው ከዲዮናስዮስ ጀምሮ እስከ ቪርጊልዮስ ድረስ ያሉት የአርል ጳጳሳት። ቅዱስ አውግስጢኖስ ወደ እንግሊዝ ለሚያደርገው ተልእኮ ሢመተ ጽጽሱን የተቀበለው ከዚህ መንበር ነው።

2. ዲዮናስዮስ	80
3. ሬጉሎስ	85
4. ፌሊኪሲሙስ	100
5. ግራቱስ	120
6. አምብሮስዮስ	145
7. ማርቲኑስ	170
8. አንጌኑስ	180
9. አውግስጢኖስ	200
10. ሂሮኒሞስ	220
11. ሳቪትዮስ	230
12. ማርቅያኖስ	240

13. ቪክቶር	250
14. ማሪኖስ	270
15. ማርቲኑስ 2ኛ	270
16. ኒካስዮስ	330
17. ቫለንቲኑስ	342
18. ሳቱርኒኑስ	354
19. ክሬሴንትዮስ	365
20. ኮንኮርድዮስ	380
21. ኮንስታንቲኑስ	392
22. ሄሮስ	410
23. ፓትሮክሎስ	422
24. ቅዱስ ሆሮራቱስ ^{ካኦ}	426
25. ቅዱስ ሂላሪዮስ ^{ካኦ}	438
26. ራቪንዮስ	449
27. ሌዎንትዮስ	463
28. ኤዎንዮስ	493

29. ቅዱስ ቄሳርዮስ ^{ካኦ}	502
30. አውክሳንዮስ	542
31. ቅዱስ አውሬሊያኖስ ^{ካኦ}	546
32. ሳፓውዱስ	556
33. ሊኬርዮስ	586
34. ቅዱስ ሺርጊልዮስ ^{ካኦ}	588

ካንተርበሪ

በ597 እ.ኤ.አ. ወንጌልን ለእንግሊዛውያን እንዲያደርስ ፓፓ ቅዱስ ታላቁ ጎርጎርዮስ በላከው በቅዱስ አውግስጢኖስ የተመሠረተው የካንተርበሪ መንበር።

35. የካንተርበሪው ቅዱስ አውግስጢኖስ ^{ካኦ}	597
36. ቅዱስ ሎረንስ ^{ካኦ}	604
37. ቅዱስ ሜሊቱስ ^{ካኦ}	619
38. ቅዱስ ኢዮስጦስ ^{ካኦ}	624
39. ቅዱስ ሆኖሪዮስ ^{ካኦ}	627
40. ቅዱስ ዳውስዳዲት ^{ካኦ}	655
41. የጠርሴቱ ቅዱስ ቴዎድሮስ ^{ካኦ}	668
42. ቅዱስ ብሪትዋልድ ^{ካኦ}	693
43. ቅዱስ ታትዊን ^{ካኦ}	731
44. ቅዱስ ኖትሄልም ^{ካኦ}	735
45. ካትበርት	740
46. ቅዱስ ብሬጎዊን ^{ካኦ}	759
47. ያንበርት	766
48. ኤተልሃርድ	793
49. ውልፍሬድ	805
50. ፌኦሎጊልድ	832
51. ኬኦልኖት	833
52. ኤተልሬድ	870
53. ፕሌግመንድ	890
54. ቅዱስ አቴልም ^{ካኦ}	914
55. ውልፍሄልም	923
56. ቅዱስ ኦዳ ^{ካኦ}	942
57. ቅዱስ ደንስታን ^{ካኦ}	960

58. ኤተልጋር	988
59. ሲጌሪክ	990
60. ኤልፍሪክ	995
61. ቅዱስ ኤልፍሄኦህ ^{ካኦ} ሰማዕት	1006
62. ሊፊንግ	1013
63. ኤተልኖት	1020
64. ኤድሲጌ	1038
65. የዡሚዬዢ ሮበርት	1051
66. ስቲጋንድ	1052
67. ላንፍራንክ	1070
68. ቅዱስ አንስልም ^ካ	1093
69. ራልፍ ዳስኩር	1114
70. ዊልያም ደ ኮርቤይ	1123
71. የቤኩ ቴዎባልድ	1139
72. ቅዱስ ቶማስ ቤኬት ^ካ ሰማዕት	1162
73. የዶቨሩ ሪቻርድ	1174
74. የፎርዱ ቦልድዊን	1185
75. ሬጂናልድ ፊትዝ ጆስሊን	1191
76. ሁበርት ዋልተር	1193
77. ስቲፈን ላንግተን	1207
78. ሪቻርድ ለ ግራንት	1229
79. ቅዱስ ኤድመንድ ሪቻ ^ካ	1234
80. የሳቮዩ ቡሩክ ቦኒፌስ ^ካ	1245
81. ሮበርት ኪልዋርድቢ	1273
82. ጆን ፔካም	1279
83. ሮበርት ዊንቸልሲ	1294
84. ዋልተር ሬይናልድስ	1313
85. ሳይመን ሜፋም	1328
86. ጆን ስትራትፎርድ	1333
87. ቶማስ ብራድዋርዲን	1349
88. ሳይመን ኢዘሊፕ	1349
89. ሳይመን ላንግሃም	1366
90. ዊልያም ዊትልሲ	1368
91. ሳይመን ስድበሪ	1375

92. ዊልያም ኮርትኒ	1381
93. ቶማስ አሩንደል	1396
94. ሄንሪ ቺቸሊ	1414
95. ጆን ስታፎርድ	1443
96. ጆን ኬምፕ	1452
97. ቶማስ ባውቸር	1454
98. ጆን ሞርተን	1486
99. ሄንሪ ዲን	1501
100. ዊልያም ዋራም	1503
101. ቶማስ ክራንመር	1533

የእንግሊዝ ቤተ ክርስቲያን

ከተሐድሶው ዘመን በኋላ፣ እያንዳንዳቸው ከእነርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ የተሾሙ የእንግሊዝ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሳት፣ እስከ ጊልበርት ሼልደን።

102. ጆን ስኮሪ	1551
103. ማቴው ፓርከር	1559
104. ኤድመንድ ግሪንዳል	1559
105. ጆን ዊትሊፍት	1577
106. ሪቻርድ ባንክሮፍት	1597
107. ጆርጅ አቦት	1609
108. ጆርጅ ሞንቴን	1617
109. ዊልያም ሎድ	1621
110. ብራያን ዱፓ	1638
111. ጊልበርት ሼልደን	1660

ስኮትላንድ

የስኮትላንድ ኤጲስቆጶሳዊ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሳት፡- በ1661 እ.ኤ.አ. በዌስትሚኒስተር በወቅቱ የለንደን ጳጳስ፣ በኋላም የካንተርበሪ ሊቀ ጳጳሳት በነበረው በጊልበርት ሼልደን ከተሾመው ከጄምስ ሻርፕ ጀምሮ፣ እያንዳንዳቸው ከእነርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ በተሾሙት ቃለ መሐላ ያልፈጸሙ

(ኖን-ጄሪንግ) ጳጳሳት በኩል፣ እስከ ፕሪመሱ ሮበርት ኪልጋወር ድረስ።

112. ጄምስ ሻርፕ	1661
113. አሌክሳንደር በርኔት	1663
114. አርተር ሮዝ	1675
115. አሌክሳንደር ሮዝ	1687
116. አርተር ሚላር	1718
117. ቶማስ ራትሪ	1727
118. ዊልያም ፎክር	1741
119. ሮበርት ኪልጋወር	1768

አሜሪካ

በ1784 እ.ኤ.አ. በአበርዲን በስኮትላንድ ጳጳሳት በዩናይትድ ስቴትስ ላለችው ቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያው ጳጳስ ሆኖ ከተሾመው ከሳሙኤል ሲበሪ ጀምሮ። በ1792 እ.ኤ.አ. ሲበሪ በእንግሊዝ ከተሾሙት ጳጳሳት ጋር በመሆን በቶማስ ጆን ክላጌት ላይ እጁን ጨነ፤ በዚህም የስኮትላንድንና የእንግሊዝን ቅብብሎች በአሜሪካ አዋሐደ፤ ከክላጌት ጀምሮ ቅብብሎች እዚህ በተዘረዘረው በእያንዳንዱ ሢመት እጃቸውን በጫኑት ጳጳሳት በኩል አልፎ እስከ ዛሬ ድረስ ወዳደረሱት ይደርሳል።

120. ሳሙኤል ሲበሪ	1784
121. ቶማስ ጆን ክላጌት	1792
122. ኤድዋርድ ባስ	1797
123. ኤብርሃም ጆርቪስ	1797
124. ጆን ሄንሪ ሆባርት	1811
125. ሄንሪ ዩስቲስ ኦንደርዶን	1827
126. ቤንጃሚን ትሬድዌል ኦንደርዶን	1830
127. ሳሙኤል አለን ማክሱስክሪ	1836
128. ዊልያም ኤድዋርድ ማክላረን	1875
129. ዊልያም ሞንትጎመሪ ብራውን	1898
130. ዋላስ ዴቪድ ደ ኦርቴጋ ማክሲ	1927
131. ኒልስ ቤርቲል አሌክሳንደር ፐርሶን	1986
132. ሳሙኤል ጊዶ ጂኒየር	2004

ከካንተርበሪ ሊቀ ጳጳሳት ጋር የጋራ ቅብብሎች

የአሁኗ የካንተርበሪ ሊቀ ጳጳሳት ሳራ ሙላሊና ጳጳስ ባየርስ ከቅዱስ ጥርፊሞስ ጀምሮ እስከ ጊልበርት ሼልደን (በ1660 እ.ኤ.አ. ጳጳስ ሆኖ የተሾመ፤ ከ1663-1677 እ.ኤ.አ. የካንተርበሪ ሊቀ ጳጳሳት) ድረስ አንድ ዓይነት የሐዋርያዊ ቅብብሎች መስመር ይጋራሉ። ሁለቱም መስመሮች የሚወርዱባቸውን ጳጳሳት ሼልደን በገዛ እጆቹ ሾሟል፡- በሊቀ ጳጳሳት ሙላሊ መስመር በ1674 እ.ኤ.አ. ሄንሪ ኮምፕተን፤ በዚህኛው የጳጳስ ባየርስ መስመር ደግሞ በ1661 እ.ኤ.አ. ጄምስ ሻርፕን።

ክህነት

ሹመት

ኦገስት 17 ቀን 2008 እ.ኤ.አ.፣ በእጅ መጫን፣ St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፣ ፓልመርተን፣ ፔንስልቬኒያ።

ሢመተ ጵጵስና

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ.፣ በቅዱስ ቁርባን አከባቢ ወቅት በእጅ መጫን፣ St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፤ ቤተ ጳሎቱ በዚያ ዕለት የተሰበሰበው American Legion Post 16 ውስጥ ነበር፣ ሰላቲንግተን፣ ፔንስልቬኒያ።

ዋና ሿሚ

ብፁዕ ሳሙኤል ጊዶጂኒየር

ተባባሪ ሿሚዎች

ጳጳስ ብራድሊ ኤ. ሻርቪል

ጳጳስ ማይክል ባዩስ

ጳጳስ ጄምስ ቶምስን

የሹመትና የሢመተ ጵጵስና የምስክር ወረቀቶች ከሢመቱ

ፎቶግራፎች ጋር [ስለ ጳጳሱ](#) በሚለው ገጽ ላይ ቀርቦዋል።

አገልግሎት

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. በተባለው ድርጅት ውስጥ ሢመተ ጵጵስና ተቀብሎ፤ ከዚያም በዚሁ ድርጅት ውስጥ Western North Carolina ሀገረ ሰብከት ሊቀ ጳጳሳት ሆነው አገልግለዋል። ጳጳስ ባየርስ ከዚያ ድርጅት ጋር ከእንግዲህ ግንኙነት የላቸውም።

የሥነ መለኮት ዶክተር (*honoris causa*)፤ ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. የሰጠው።

Amharic Scripture quotations: copyright © 1962, 2003 United Bible Societies. Revised Amharic Bible in XML (2003). Printed version by United Bible Societies (C)1962. E-Text in transliterated ASCII format by Lapsley/Brooks Foundation 1994. Unicode UTF-8 transformation and XML-tagging by Dirk Röckmann 2003 (www.nt-text.net). With kind permission of the Bible Society of Ethiopia. Every non-commercial work using this data in any form must fully include this copyright statement! Every commercial use of parts or the complete data in any form needs written permission of the Bible Society of Ethiopia!

ቅዱስ ጥረፊሞስ፣ በሩሲያው የቅዱሳን ገድል (ሞስኮ፣ 1903-1911 እ.ኤ.አ.) ለኤፕሪል 15 በዓል ከቀረበው የቅዱሳን ሐዋርያት የእርሰጥሮስ፣ የጴዴስና የጥረፊሞስ ሥዕል የተወሰደ። ምንጭ፦ [Wikimedia Commons](#)፣ የሕዝብ ንብረት (public domain)፤ ከመጀመሪያው ምስል ተቆርጦ፣ ቀለሙ ተስተካክሎ መጠኑ ተቀይሯል።